

Important Bird Area: Sialiec

© С. Левый

Code: BY011

Central coordinates: 52°39' N 24°52' E

Location: Brestskaya voblast: Byaroza region

Area: 18947 ha

IBA Criteria: B2, B3, A4i

National conservation status: частка тэрыторыі з плошчай 7936 гектараў уваходзіць у біялагічны заказнік рэспубліканскага значэння «Буслаўка»

International conservation status: ТВП міжнароднага значэння, утворана ў 1998 годзе

Site description:

Тэрыторыя ўключае вадасховішча «Сялец», буйнейшы комплекс сажалак рыбгаса (2500 гектараў) з аднайменнай назвай і лясы Ружанскай Пушчы, якія прылягаюць да гэтых штучных вадаёмаў з поўначы. Сярод лясных экасістэм па плошчы пераважаюць хваёвыя лясы і забалочаныя алешнікі ды беразнякі. Даволі значную плошчу займаюць яловыя лясы і ясеннікі, часам сустракаюцца дубравы і грабнякі. Вялікая колькасць паніжэнняў, сухіх грыў, малых рэчак надае лясам Ружанскай Пушчы надзвычайную мазаічнасць. Нізінныя балоты і забалочаныя лугі размешчаны, у асноўным, у поймах рэк. Частка тэрыторыі балот пакрыта

драбналессем.

Праз лясны масіў працякаюць дзве невялікія, з вельмі звлістымі рэчышчамі і павольнай плыню, ракі – Хотава і Радагошч. Акрамя іх тэрыторыю дрэніруюць прытокі Хотавы і, у значна меншай ступені, сістэма каналаў, якая была пракладзена 50-60 гадоў таму назад.

Флора і фаўна заказніка вылучаецца вялікай відавой разнастайнасцю і наяўнасцю значнай колькасці рэдкіх і ахоўваемых відаў раслін (больш за 10 відаў) і жывёл (каля 15 відаў).

Вадасховішча і сажалкі рыбгаса пабудаваны на месцы забалочанай даліны ракі Ясельда, дзе ў апошнюю упадаюць яе прытокі Хотава і Радагошч. На вадасховішчы засталася некалькі вялікіх адкрытых астравоў, вусцевая зона моцна зарасла трыснягом. Вадасховішча і пруды рыбгаса “Сялец” утвараюць самы вялікі на беларусі комплекс прудоў.

Habitats:

Лясы – 55%, сажалкі рыбгаса – 13,3%, вадасховішча – 11%, сельска-гаспадарчыя ўгоддзі – 15%, нізінныя балоты – 5%, іншыя землі – 0,7%.

Birds:

На сажалках, дзякуючы наяўнасці вялікіх плошчаў надводнай расліннасці, мноству рыбы і штучных кармоў, склаліся выключна спрыяльныя ўмовы для гнездавання вадаплаўных птушак. Тэрыторыя рыбгаса з’яўляецца месцам гнездавання буйных папуляцый чаплі-бугая *Botaurus stellaris*, нырка-сівака *Aythya ferina*. У паслягнездавы перыяд тут канцэнтруецца больш за 20000 водна-балотных птушак. Найбольш шматлікімі ў гэты час з’яўляюцца лыска *Fulica atra*, качка-крыжанка *Anas platyrhynchos*, вялікі баклан *Phalacrocorax carbo*, шэрая *Ardea cinerea* і вялікая белая чаплі *Egretta alba*. Упершыню для Беларусі тут адзначана малы баклан *Phalacrocorax pygmeus*.

Спалучэнне сажалак рыбгаса і вялікага ляснога масіву стварае выключна спрыяльныя ўмовы для арлана-белахвоста *Haliaeetus albicilla* і пугача *Bubo bubo*. Вялікае значэнне для птушак мае рыбгас і ў перыяд міграцыі. У гэты час на спушчаных сажалках спыняюцца на кармленне тысячныя чароды розных відаў кулікоў, да 20 арланаў-белахвостаў, ад 5 да 15 асобін скапы *Pandion haliaetus*.

Other animal groups:

З млекакормячых неабходна адзначыць барсука *Meles meles* і наяўнасць пасялення баброў *Castor fiber*. Акрамя іх у заказніку сустракаюцца лось *Alces alces*, алень *Cervus elaphus*, казуля *Capreolus capreolus*, янотападобны сабака *Nyctereutes procyonoides* і выдра *Lutra lutra*.

Populations of IBA trigger species:

Species	Season	Quality of estimate	Period	Quality of estimate	Trends (2000-2010)	IBA criteria
Greylag goose <i>Anser anser</i>	P	+	2000-2010	Poor		
Gadwall <i>Anas strepera</i>	B	15-25 breeding pairs	2005-2008	Medium		B2
Pintail <i>Anas acuta</i>	B	+	2000-2010	Poor		
Pochard <i>Aythya ferina</i>	B	200-300 breeding pairs	2005-2008	Medium		B3
Smew <i>Mergus albellus</i>	P	+	2000-2010	Poor		
Goosander <i>Mergus merganser</i>	P	+	2000-2010	Poor		
Red-necked grebe <i>Podiceps grisegena</i>	B	+	2000-2010	Poor		
Bittern <i>Botaurus stellaris</i>	B	20-40 males only	2005-2008	Medium		B2
Little bittern <i>Ixobrychus minutus</i>	B	1-5 breeding pairs	2008	Medium		

Species	Season	Quality of estimate	Period	Quality of estimate	Trends (2000-2010)	IBA criteria
Great white egret <i>Casmerodius albus</i>	B	5-10 breeding pairs	2005	Medium		
Great white egret <i>Casmerodius albus</i>	P	100-250 individuals	2000-2010	Medium		A4i
Black stork <i>Ciconia nigra</i>	B	+	2005-2008	Poor		
White-tailed eagle <i>Haliaeetus albicilla</i>	B	4-6 breeding pairs	2005-2008	Medium		B2
Lesser spotted eagle <i>Aquila pomarina</i>	B	+	2000-2010	Poor		
Osprey <i>Pandion haliaetus</i>	B	5-15 individuals	2000-2010	Poor		
Hobby <i>Falco subbuteo</i>	B	+	2000-2010	Poor		
Little crane <i>Porzana parva</i>	B	+	2000-2010	Poor		
Crane <i>Grus grus</i>	B	3-5 breeding pairs	2010	Medium		
Ringed plover <i>Charadrius hiaticula</i>	P	+	2000-2010	Poor		
Ruff <i>Philomachus pugnax</i>	P	+	2000-2010	Poor		
Black-tailed godwit <i>Limosa limosa</i>	P	+	2000-2010	Poor		
Curlew <i>Numenius arquata</i>	B?	+	2000-2010	Poor		

Species	Season	Quality of estimate	Period	Quality of estimate	Trends (2000-2010)	IBA criteria
Greenshank <i>Tringa nebularia</i>	P	+	2000-2010	Poor		
Little gull <i>Hydrocoloeus minutus</i>	P	+	2000-2010	Poor		
Common gull <i>Larus canus</i>	P	+	2000-2010	Poor		
Whiskered tern <i>Chlidonias hybrida</i>	P	+	2000-2010	Poor		
Eagle owl <i>Bubo bubo</i>	B	1-3 breeding pairs	2005-2008	Good		
Graet grey owl <i>Strix nebulosa</i>	B	2-3 breeding pairs	2005-2008	Good		
Bearded reedling <i>Panurus biarmicus</i>	B	+	2000-2010	Poor		

Other biodiversity:

Звяры: зубр *Bison bonasus*, рысь *Lynx lynx*, барсук *Melesmeles*.

Расліны: баранец звычайны *Huperziaselago*, сон лугавы *Pulsatillapratensis*, кураслеп лясны *Anemonesylvestris*, гарлачык белы *Nymphaeaalba*, зубніца клубняносная *Dentaria bulbifera*, лілея кучаравая *Lilium martagon*, тайнік яйцападобны *Listera ovata*, касач сібірскі *Iris sibirica*, шпажнік чарапіцавы *Gladiolus imbricatus* і інш.

Threats:

Лясныя экасістэмы:

- суцэльныя рубкі на вялікіх паверхнях і у месцах гнездавання рэдкіх, у першую чаргу драпежных птушак;

- так званае прыбіранне лесу ад захламлення і вырубванне сухастою. Прыводзіць да змяншэння колькасці мёртвага дрэўна і добрых месц гнездавання для многіх відаў птушак;
- Водныя экасістэмы:
- познія тэрміны напуўнення сажалак і значныя ваганні узроўню вады пад час гнездавага сезону вядуць часам да значнай гібелі гнёзд;
- веснавое паляванне і на рыбгасе і на вадасховішчы з'яўляецца моцным фактарам беспакойства;
- знішчэнне надводнай расліннасці без уліку экалагічных патрабаванняў асабліва ў веснавы і летні перыяды, прыводзіць да знішчэння гнёзд;
- каранная рэканструкцыя ложа прудоў з поўным вынішчэннем надводнай расліннасці. Вядзе да знішчэння месцаў гнездавання вялікай колькасці рэдкіх птушак.
- павышаная рэкрэацыйная нагрузка, асабліва у гнездавы сезон май-ліпень;
- Балотныя экасістэмы:
- зарастанне балот хмызняком;
- асушальная меліярацыя;

Recommendations for the conservation:

- вызначэнне месцаў гнездавання ахоўваемых лясных відаў птушак і перадача іх пад ахову;
- поўная забарона на выдаленне мёртвага дрэўна ў лясах, а таксама на вырубку пашкоджаных і дуплістых дрэў;
- вызначэнне і перадача пад ахову з абмежаваннем рэжымам гаспадарання, найбольш важных месцаў гнездавання ахоўваемых птушак на рыбгасе “Сялец”;
- арганізацыя маніторынгу ТВП утвараючых відаў, а таксама іншых найбольш рэдкіх відаў;
- поўная забарона на веснавое паляванне на рыбгасе і вадасховішчы;
- вызначэнне месцаў спакою на вадасховішчы з поўнай забаронай палявання.

References:

Асабістыя паведамленні: Абрамчук А.В.

Абрамчук А.В., Абрамчук С.В. Большая белая цапля в Беларуси: распространение и экология. // Беркут. Т. 14, вып. 1. 2005. S. 50-55.

Скарбы прыроды Беларусі. – Мн.: Беларусь, 2005. – 215 с. (Інфармацыю

падрыхтавалі: Астроўскі А.А., Грычык В.В., Казулін А.В., Міндлін Г.А., Парэйка А.А., Цішачкін А.К., Юрко В.В.)

Authors : Абрамчук А.В.

** Использование размещенной здесь неопубликованной информации для научных публикаций без письменного соглашения ее авторов запрещено. В случае использования части контента или страницы целиком на других интернет-ресурсах, обязательна ссылка на авторов и сайт iba.ptushki.org*